

ca. 150 Kr.s Ydelse om Aaret. Den Del af denne Sum, som oversteg en almindelig Husleje, var ikke saa svimlende, men Forholdet forandrer sig jo en hel Del, naar man nu er gaaet den Vej, som Lovgivningsmagten er gaaet, at forhøje Laanesummen fra 4,000, forrige Gang Loven blev revideret, til 5,000, nu af Regeringen foreslaaet til 6,000 og af Folketinget forandret til 7,000, og hvor Jorden er dyrere, til 8,000 Kr. Derved forrykkes den samlede Ydelse af Lodden i Forhold til den Del, som Huslejen repræsenterer, ikke saa ganske lidt. Man kommer næsten op til Værdien af henimod Halvparten af i alt Fald en mindre Gaard, og vi vilde dog vist alle sige, at en Gaardejer, der kun ejer en Tiendedel i sin Gaard, er meget daarligt stillet. Jo højere man gør Laanesummen, jo større man gør Ejendommene, desmere maa man ogsaa stille Krav om, at den paagældende ejer en større Del af Ejendommen, alt i hans egen Interesse. Medens denne Lov har bestaaet, have vi haft forholdsvis gunstige Tider, det har været en Opgangsperiode for Landbruget, særligt for de smaa Brug med de Produkter, som de producere. Kommer der nedadgaaende Tider, og en Husmand kun ejer en Tiendedel af sin Jord, er det den Tiendedel, der først forsvinder, og saa hænder det, at mange af dem ikke ville kunne blive ved deres Ejendom. Jeg finder derfor, at det var et godt Ændringsforslag, der blev stillet nede i Folketinget fra den Gruppe, jeg tilhører, at af den Del af Laanesummen, der overstiger de 6,000 Kr., skal Ejeren besidde en Femtedel, medens det blev vedtaget, at det skulde være en Tiendedel af de første 6,000 Kr. Hvis Lovgivningsmagten vil sikre en god Udvikling af denne Sag, bør den efter min Mening arbejde hen til, at Ejeren ejer en Femtedel, og til i langt større Grad, end det hidtil er sket, at sikre, at det er nogenlunde god Jord, som de paagældende komme i Besiddelse af. Jeg tror, at Kommissionerne flere Steder — selvfølgelig ikke alle — have været vel ivrige efter at frembringe Resultater, og dette i Forbindelse med den Spekulation, der har fundet Sted i at udnytte Statens Penge mere til Fordel for Grundsælgeren end til Fordel for de købende, har givet et uheldigt Udslag. Denne Udstykning kolonivis, om jeg saa maa sige, idet man har hugget en hel Ejendom itu og, som jeg siger, som oftest en Ejendom af daarlig Beskaffenhed, medfører, at disse Folk ikke kunne leve af denne daarlige Jord,

og naar man tilvejebringer saa mange Husmandslodder paa et Sted, ville disse Folk have ondt ved at skaffe sig Arbejde, hvorved de kunne skaffe sig den fornødne Indtægt. Jeg vil anbefale, at der i Loven eller muligt gennem Instruktioner gennem Ministeriet kunde drages Omsorg for, at slikt ikke kan lade sig praktisere, i alt Fald ikke i nogen større Maalestok.

Med Hensyn til de nye Bestemmelser, Loven indfører, skal jeg udtale min Tilslutning til, at den Maksimumsstørrelse, der hidtil var givet for Jordlodder, er bortfalden. Naar man har Laanesummens Størrelse, er dette tilstrækkeligt. Derimod har man beholdt Grænsen nedefter, hvad der heller intet kan være at indvende imod.

Til Bestemmelsen i § 7 om Laanesummens Størrelse, der i Folketinget er forhøjet fra 6,000 til 7,000 Kr., og som yderligere under visse Forhold kan forhøjes til 8,000 Kr., skal jeg udtale min Tilslutning. Naar man har opgivet den Tanke, der fra først af var medvirkende til at fremkalde Loven, nemlig at de Mænd, der fik disse Ejendomme, skulde fungere som stadig Arbejdskraft ved Landbruget, saa bør man ogsaa give Ejendommene en passende Størrelse, og det tror jeg, man nu er naaet til. Jeg antager, ligesom den højtærede Minister, at man nu er naaet til den rette Grænse, og at man maa betragte den som et Maksimum. — Jeg kan ligeledes udtale min Tilslutning til Bestemmelsen i § 12 om, at Lejehuse kunne overtages paa samme Vilkaar, som gælder for Erhvervelse af Jordlod, og at der stilles Beløb til Raadighed dertil. — Endvidere kan jeg udtale min Tilslutning til, at de Mænd, der have erhvervet Jordlodder i Henhold til de to foregaaende Love, kunne erhverve et Tillægslaan for derigennem at udvide deres Jordareal, og at de, hvis dette ikke kan lade sig gøre, kunne afhænde den paagældende Ejendom til en anden Mand og have Ret til paa ny at søge Bevilling til at overtage en ny Jordlod af et større Omfang.

Med Hensyn til Bestemmelsen i § 11, hvorved den hidtil bestaaende Regel, at Statskassen og Laanefonden udrede 3 Mill. Kr. aarlig, efter først af Ministeren at være forhøjet til 3½, er bleven forandret af Folketinget til 4 Mill., skal jeg udtale, at dette ganske sikkert fremkalder Betænkelighed hos adskillige. Jeg ved jo nok, at man kan sige, at Forhøjelsen er en Konsekvens af, at man har forhøjet Laanesummen, thi ellers vilde der ikke